

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Теоријско-епистемолошки и методолошки приступи		
Наставник или наставници: Вујачић Г. Илија, Арџина Р. Вера		
Статус предмета: обавезни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов:		
Циљ предмета		
У оквиру предмета се проучавају савремени теоријско-епистемолошки и методолошки приступи. Општи циљ предмета је да помогне студентима да се оријентишу, да процењују и вреднују супротстављене филозофије, теорије, приступе и аналитичке традиције у политичкој науци. Охрабрује се рефлексивно учење и размишљање о мета-теоријским проблемима онтолошког и епистемолошког карактера, разматрају се фундаментонистички и антифундационистичка стајалишта и њихов утицај на истраживање политичких појава и процеса. Хеуристички, предмет има за циљ да обезбеди: академски увод у плодну разноврсност истраживачких интереса, приступа, поступака и метода у политичким наукама; упознавање са основним методама и техникама научног истраживања коришћеним у различитим приступима; оспособљавање за коришћење одговарајућих метода, поступака и техника у сопственом истраживању		
Исход предмета		
На крају се очекује да студенти:		
<ul style="list-style-type: none"> - (по)знају и разумеју везу између епистемологије и политике и њен утицај на коришћени приступи, методе и поступке; - (по)знају и разумеју и могу да користе основне хеуристичке приступе у анализи савремених политичких проблема, теорија, институција и поредака; - (препо)знају теоријску, епистемолошку, онтолошку и хеуристичку подлогу истраживачких напора и резултата; - могу да идентификују и процењују значај појединих епистемолошких претпоставки, хеуристичких принципа и интерпретативних напора; - унапреде своје способности и вештине препознавања основних оријентација и приступа у текстовима које читају; - развију способност да анализирају, критички промишљају и вреднују различите политичке идеје, теорије и становишта и цене вредност критичког размишљања; - заузму софистициранији и теоријски утемељенији приступ свом истраживачком раду и изради докторске тезе - познају и могу да користе правила и процедуре научног истраживања; - могу да самостално израде научно-истраживачки пројекат и организују његову реализацију, изаберу и правилно искористе најефикасније методе, технике и поступке истраживања, анализирају и протумаче резултате истраживања и критички их процене 		
Садржај предмета		
Уводни час: онтологија, епистемологија и политика (позиције – (анти)фундационализам, објективизам, реализам, конструктивизам и релативизам); плурализам приступа и метода: позитивистичко, реалистичко и интерпретативистичко становиште		
Институционализам и неоинституционализам		
Конструктивизам, интерпретативни приступ и анализа дискурса (модерне и постмодерне варијанте, херменеутика и постструктурализам)		
Емпиризам и позитивизам: бихејвиорализам, логички позитивизам и сцијентизам; теорија рационалног избора		
Нормативни приступи: критичка теорија и дијалектика, деонтолошка теорија и вредносни плурализам		
Марксизам, неомарксизам и критичка теорија		
Феминизам (марксистички, постструктуралистички и постколонијални приступи)		
Мета-теоријска питања у научном конституисању методологије и праксе научних истраживања		
Квалитативне методе и технике истраживања: улога квалитативних метода у политичкој науци, онтолошке и епистемолошки темељи квалитативних метода; предности и мане		
Квантитативне методе и технике: онтолошки и епистемолошки основи; појединачне методе; предности и мане		
Комбиновање квалитативних и квантитативних метода		
Компаративни метод: квантитативне и квалитативне компаративне стратегије		
Препоручена литература		
Основна: David Marsh, Gerry Stoker, <i>Теорије и методе политичке знаности</i> , FPZ, Zagreb, 2005 или David Marsh, Gerry Stoker, <i>Theory and Methods in Political Science</i> , Palgrave Macmillan, 3rd ed., 2010; John W. Creswell, <i>Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches</i> , SAGE, 3rd ed. 2009 или 4 th ed. 2013; Heather Savigny and Lee Marsden, <i>Doing Political Science and International Relations: Theories in Action (Political Analysis)</i> , Palgrave Macmillan, 2011;		
Допунска: Alan Bryman, <i>Social Research Methods</i> , OUP, 3rd ed. 2008; Daniel Little, <i>Varieties of Social Explanation</i> , Boulder, Colorado, Westview Press, 1991; Macneill Patrick, Chapman Steve, <i>Research Methods</i> , Routledge, 3rd ed, 2005; Ackoff Russel: <i>The Design of Social Research</i> ; Bryman Alan, <i>Social Research Methods</i> , 2012; Burnham P., <i>Surviving the Research Process in Politics</i> , 1997; De Vaus, D., <i>Research Design in Social Research</i> , 2001; Punch K.F., <i>Introduction to Social Research: Quantitative and Qualitative</i> , 2005		
Број часова активне наставе	предавања: 6	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: предавања, консултације, групне расправе и семинарски радови		
Оцена знања (максимални број поена 100) семинарски рад (20%), писмени испит (20%), усмени испит (60%)		